

Odpojení od dálkového vytápění by mělo proběhnout pouze po důkladném spočítání veškerých nákladů

Krajská energetická agentura Moravskoslezského kraje (KEA) prozkoumala v rámci své činnosti pro Moravskoslezský kraj nabídky alternativních dodavatelů tepelných zdrojů. Výsledkem zjištění je alarmující fakt: dodavatelé, kteří při odpojení od dálkového vytápění slibují cenu tepla pouhých 300 Kč/GJ, do svých nabídek často nezapočítávají provozní a veškeré investiční náklady včetně finančních. Při ceně dálkového tepla do 600 Kč/GJ se dle výpočtů KEA nevyplatí přecházet na tepelná čerpadla či další alternativní formy vytápění.

Pokud považuje zákazník nebo koncový spotřebitel platbu za dodávky tepla za vysokou, je nutno hledat důvod. Mnohdy jde o velkou spotřebu energie způsobenou zbytečně vysokou teplotou v místnosti nebo velkou tepelnou ztrátou nezatepleného objektu, případně obojím.

V Ostravě činí průměrná spotřeba tepla na vytápění u nezateplených bytových domů cca 0,55 GJ/m²/rok (v rozptylu 0,47–0,66), což znamená pro ilustraci u běžného bytu o výměře 60 m² roční spotřebu tepla 33 GJ. K tomu je potřeba připočítat spotřebu teplé vody, která je značně individuální – orientačně od 5 do 15 GJ na byt. Naproti tomu průměrná spotřeba tepla na vytápění činí u zateplených bytových domů pouze 0,33 GJ/m²/rok (v rozptylu 0,28–0,4), což znamená pro stejný byt spotřebu jen 19,8 GJ/rok.

Dalším faktorem důležitým pro rozhodování o možném odpojení od dálkového vytápění je cena tepla. Ta se sice liší dle lokalit, ale zároveň lze konstatovat, že při ceně dálkového vytápění pod 600 Kč/GJ včetně DPH na patě bytového domu není žádná změna způsobu vytápění ekonomicky rozumně návratná. Do ceny tepla je totiž nutné zahrnout všechny náklady související s pořízením, provozem a údržbou alternativního zdroje.

Na co je dobré si dát pozor

Žádný dodavatel tepelného čerpadla nebo projektant, který připravuje podklady, většinou ve své nabídce bytovým družstvům či společenstvím vlastníků jednotek neuvádí dvě důležité položky. Jde o náklad na budoucí obnovu nového tepelného zdroje a o hodnotu investovaných peněz.

Pro objektivní posouzení způsobu vytápění a úspor by měl být vyhotoven podrobný ekonomicko-technický energetický posudek, provedený ve vazbě na možnosti financování, který provede nezávislý subjekt a ne cenová nabídka dodavateléské firmy.

Mnoho dodavatelů tepelného čerpadla slibuje návratnost investice 6–8 let, což bývá inter-

pretováno jako výborně investované peníze s průměrnou roční výnosností 11 % a více. Problém je, že se nejedná o finanční investici, ale o investici do zařízení, která potřebuje budoucí náklady nejen provozní a údržbové, ale i kapitálové (obnova). Současný nájemník nebo majitel bytu pak neplatí všechny náklady spojené s dodávkou tepla, ale jejich významnou část přesouvá do budoucího období, často tedy na jiné nájemníky nebo na nové majitele bytové jednotky. Pokud tak učinil s plným vědomím a vytváří finanční rezervu na budoucí náklad, je vše ekonomicky v pořádku. Bohužel se tak ale velmi často neděje.

Velmi zjednodušeně lze vypočítat, že při předpokládané životnosti tepelného čerpadla 15 let činí rezerva na obnovu tohoto zařízení 150–200 Kč/GJ. Jde o jednoduchý výpočet z částky na pořízení a instalaci tepelného čerpadla a potřebného zařízení vydělené životností 15 let. Tato roční hodnota je dále podělena předpokládanou roční dodávkou tepla z tohoto tepelného čerpadla. Nemałym rizikem při instalaci vlastního zdroje je také záruka, která u dodávky technologických zařízení je 24 měsíců a po této době musí vlastník počítat s možnou reálnou

opravou kdykoli. U dodávky tepla z CZT není na odběrateli žádné takové riziko záruky.

Správný hospodář by neměl rovněž zapomenout na hodnotu investovaných peněz, tedy ušlou míru výnosnosti nebo na náklady na případný úvěr, nemá-li peníze k dispozici. Kdyby peníze určené na vybudování tepelného čerpadla byly investovány s 3% výnosem, tak takto získaná hodnota by po přepočtu na dodávku tepla pravidelně snižovala cenu tepla přibližně v rozsahu 80–110 Kč/GJ. Při opačném pohledu v případě investice do tepelného čerpadla tato částka zvyšuje celkový náklad na teplo.

Tepelné čerpadlo může být v některých případech vhodný tepelný zdroj pro bytové domy nebo domky. Při porovnávání nákladů s jiným způsobem vytápění je do něj ovšem nutno zahrnout všechny důležité položky.

V případě tepelného čerpadla tvoří budoucí náklad na obnovu a hodnota peněz náklad v ceně tepla přibližně 230–310 Kč/GJ. Když dodavatel slibuje cenu tepla z tepelného čerpadla např. 300 Kč/GJ, tak se započtením výše uvedených položek již vyskočí cena na 530–610 Kč/GJ. V této ceně navíc ještě není žádná údržba a provoz. Samotné zařízení totiž často spotřebovává elektrickou energii a je nutné jej pravidelně kontrolovat v rámci revizí, které také nejsou zadarmo.

Naproti tomu cena tepla z dálkového vytápění v případě dodávky tepla na patu domu již obsahuje všechny náklady potřebné k zajištění dodávek tepla.

Kromě rozumných nákladů za teplo každého zajímá také spolehlivost a rychlost řešení poruchových stavů, minimální nebo žádné nároky na obsluhu při možnosti individuální regulace objektu. A to jsou oblasti, u kterých je dálkové vytápění na špičce. Důležitými oblastmi u přemýšlení o změnách dodávek tepla by měly být také bezpečnost dodávek, hluk z vlastního zdroje v domě a celkové dopady na životní prostředí, kdy dálkové teplo produkuje emise často mimo obydlené oblasti měst.

Více informací na: <http://www.keamsk.cz/>